

at gengive offentligt, hvad det har været for Raad, jeg søgte i Fortrolighed. Jeg ønsker kun at sige, at i, hvad jeg har foretaget og undladt at foretage, har jeg altid haft de vægtigste Autoriteters Støtte bag ved mig, og naar det ærede Medlem i Dag søger at fremstille Sagen, som om det skete fra dansk Finansstyrelses Side er en Række Fejlgreb, ja, at ethvert Barn maatte kunne vide, det maatte gaa saadan, passer det ikke. Det forholder sig saaledes, at det Haab om Opgang, som jeg udtalte her i Foraaret 1911, deltes af Folk, som ogsaa det ærede Medlem sikkert vilde anse for de vægtigste finansielle Autoriteter, som overhovedet findes i Norden, og at dette Haab om Opgang ogsaa syntes bekræftet i Sommerens Løb, hvilket bedst ses af den danske Stats Obligationers og andre dermed ligestillede Obligationers Kurs. Men dette Haab blev slaaget ned for lange Tider gennem den Uro, som rejste sig i Sommerens Løb, og som resulterede i Marokkokrisen. Jeg maa finde mig i Angreb uden altid at kunne føre det Forsvar, som vilde være det virksomste. Det er enhver Ministers Lod, og jeg har ikke noget at beklage mig over, at det ogsaa er min. Forholdet er dette, at der i Foraaret 1911 imellem mig og Folk, som jeg altsaa ikke har Lov til her at nævne, eksisterede en forudlagt Plan, baseret paa saa god Grund, som sligt overhovedet kan baseres paa, der førte henimod Afslutningen af et Laan i Slutningen af Sommeren 1911, et Laan, som vilde være blevet ikke saa lidt fordelagtigere end det, som her er afsluttet. Disse vel forberedte Planer, der i Virkeligheden have staaet deres Virkeliggørelse ret nær, bleve krydsede af Aarsager, som det ikke var mig muligt hverken at forudse eller end mindre at beherske, og derfor strandede disse Forhaabninger. Jeg maa nu tage Forholdene, som de ere, og kan ikke tage noget Hensyn til, at baade jeg selv og andre i sin Tid have næret Haab om at kunne afslutte dette Laan paa gunstigere Vilkaar, end det nu sker.

En Ting føler jeg mig sikker paa, nemlig at det ikke vil være forsvarligt at udsætte Tidspunktet for Laanets Optagelse yderligere. Der kunde være gode Grunde til Udsættelse tidligere, idet vi fra en ikke ringe Del af de Grupper, der var Tale om at afslutte Laanet med, stadig mødte dette: Gør noget alvorligt for at tilvejebringe Balance. Lad os se, om Danmarks Statsindtægter helt have tabt deres Elasticitet, lad os se, om det ikke kan gaa op igen, om I ikke

kunne skaffe Jer de fornødne Indtægtslove til at tilvejebringe Balance; saa ville vi indtræde i Forhandlinger med Jer, thi om Landets finansielle Soliditet i al Almindelighed tvivle vi ingenlunde. Det var noget, vi mødte meget hyppigt, og det var noget, som en Finansminister ikke kunde undlade at tage et vist Hensyn til. Dernæst var det givet, at det Laanebeløb, der maatte skaffes, saaledes som jeg nævnedes før, paa de tidligere Tidspunkter maatte være væsentligt større end det, vi nu kunne nøjes med, og jeg mener, at Statsgælden allerede er forholdsvis stor, og da det var mig magtpaaliggende ikke at forøge den mere end højst nødvendigt, kunde det ogsaa være et Moment til at bestemme mig til at vente, saa længe jeg havde gode og betryggende Autoriteter bag mig; der nærede Tro paa Muligheden af en Bedring. Nu er Forholdet det, at Sagerne for saa vidt ere faldne i Ro med Hensyn til Statsindtægternes Indgang, som man kan se, hvorledes de omtrent normalt ville gaa ind, og man derefter kan bestemme Laanebehovet. Ligeledes er en Række Indtægtslove vedtagen i Fjor, og andre staa, som jeg haaber, foran Vedtagelsen. Vi ere altsaa nu naaede til Ende med den Periode, som i mange Henseender har været saa vanskelig og usikker, i alt Fald i den Forstand, at vi nu kunne overse Forholdene og se, hvilket Beløb vi strengt taget kunne nøjes med. Jeg anser det, som sagt, for at være en stor Fordel, at vi nu kunne nøjes med at optage et Laan paa 72 Mill. Kr. i Stedet for, som vi maatte have gjort for 1 Aar eller halvandet siden, at gaa op til ca. 100 Millioner. Dernæst have Forholdene ogsaa forandret sig i den Forstand, at medens der tidligere var delte Meninger om Muligheden af en Opgang, og medens tidligere paa flere af de vanskeligste Tidspunkter de vægtigste Autoriteter holdt paa, at det var bedst at vente, ere nu samtlige de Folk, som jeg betragter som de kyndigste, af samme Mening som jeg, at der ikke er nogen Grund til at vente for derigennem at opnaa bedre Vilkaar. Udsigten er snarere til, at Vilkaarene blive ugunstigere.

Af alle disse Grunde har jeg anset det for min Pligt at træffe den Aftale, der er truffen, og forelægge det Lovforslag, der nu ligger paa Tingets Bord. Jeg skal ende med at sige, at det i alt Fald bringer den Fordel, at det giver os fast Bund under Fødderne i en Periode, hvis Vanskelighed og Usikkerhed paa saa mange Maader gøre